

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábon heti sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések alk. sorát a 10 g. o. l. a. b. h. árát számítanak fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetési díj: Négy hasábon heti sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések alk. sorát a 10 g. o. l. a. b. h. árát számítanak fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre . . . 10 frt. — kr. Fél évre . . . 5 — " — " Negyed évre . . . 2 — " — " Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám, Dusóczy ház, — a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben: J. BLEDI K. LAJOS és JO. USAFHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok utján.

Baránybörbe öltözött farkasok.

Körtünetek, a betegség nyomai mindent. Apponyi Albert gróf 3 évvel ezelőtt egyik nagyszabású beszédjében oda nyilatkozott, hogy közéletünk, hazafiaink irányát tekintve, lehangolt, selyedt. Ma már tovább vagyunk egy lépéssel; felébredtünk, hogy láthatassuk mint szállonganak a mételey miázmái a levegőben, — minden nemesebb érzést, de még a tisztességtudatot is megemissitással fenyegetvén. Az étetés, itatás, vesztettség, hivatalos és magánpressió a helyreállított alkotmány-nyal egy időre; ám még soha oly moráliter szennyes fegyverekkel, — agyonütvén: históriát, igazságot és kegyeletet, — még nem hadonázott a Tiszapárt, mint a mostani választások alkalmával.

Hiszen igaz, megszokhattuk mi már azt a Tiszapárttól: »a hol nem győztes okkal, vágj közbe a botokkal«, megszoktuk azt is, hogy a népet demoralizálják, azt is megszoktuk, hogy a korrupciónak növekednie kell nyomukban, még azt is, hogy kortesfogásnak minden jó, ha becselens is, de mikor az örök igazságról, igaz históriáról és históriai kegyeletről van szó, akkor hátrább az agarakkal élődnek!

Nem lelkiismeretlen eljárás-e az, midőn valaki a többek között — még pedig lógós-pártelnök — azt magyarázza az egyszerű földművesnek, hogy a 48-asok az urbért, robotot stb. akarják visszaállítani?

Nem arcpirító-e az, midőn egy félig-meddig történelmi név (s még nem is 50 kros) viselője, ki míg birtoka után volt tekintetes, véres-szájú 48-asoként volt ismeretes, most mint végzett földesur (hiszen Magyarország ma úgy se más hivatalait tekintve, mint asyuma a végzett földesuraknak), de már csak megyei hivatala után tekintetes ur, a Tiszapárt mellett korteskedvén, nyíltan — magunk hallottuk — merészelt állítani, hogy uram bocsá! Kossuth is az ő pártjukon van, mert hiszen ők ugyanazt akarják, a mit Kossuth, sőt hogy Kossuth ép oly közönséges lovag, mint ő, mert hiszen a dunai conföderáció eszméje azonos az ő közönségségük szörny-szülött eszméjével. A miből természetesen az következik, hogy

Kossuth megelőzőleg utánozta Tisza Kálmánt.

Tovább megy a pökhendiségben a »Szabadság« nevet bitoló, nem régen megvedlett szomszéd veréb-lap. E farkas fogakat mutató bajzójára a zsurnalistikának, nekiment Kossuthnak: hogy mer ő (kit Tisza a magyar honpolgárok sorából kizárt) hazánk ügyeibe beleavatkozni, melegen ajánlván egyik-másik 48-as képviselőjelöltet.

S mindezek után sem szólaltunk volna fel, ha nem vagyunk szem- és fültannai oly esetnek, midőn egy ily hatalmas farkas, báranybörbe öltözökdvén, illetéktelen machiavelliskedik: »En Kossuthot mint a történelem nagy alakját csodálom, de mint politikust nem szeretem, sőt kárhóztatom.«

Nos, ezt a czifra állítást egy tekintélyes — s mint ő maga dicsekvőleg említi — 48 ban is szerepelt — egyéntől hallottuk, a ki ma törvényszéki elnök!

Hát annyira vagyunk már, hogy a servilismus a históriának és a legszentebb nemzeti kegyeletnek is szemébe mer kaczagni? Nem hivatkozunk most Kossuth hazafiasságára, tetteire, érdemeire, de már csak fel kell azt a kérdést vetnünk — pedig azt hittük, hogy a história, az összes művelt nemzetek egykori fellelkesülése s minden magyar szívének egybedobbanása — már megfelelőnek rája: ki volt, mi volt Kossuth?

Foglalkozott-e ő — kitűnően — egész életén át s főképen míg szereplő személy volt, mással, mint politikával s midőn Klis, nevéét nagyinak elsői közé véste, talán mint kiváló törvényszéki bírót, vagy éppen mint »jókodvó adakozót« tüntette ki?

Hiszen jó urak! csak egy Kossuth létezik, Kossuth a politikus! Lángoló hazaszeretete, gyújtó szónoklatai, a testgyöngegségén uralkodó lélekerő és kitartás, korszakalkotó eszméi, egy századon át megingathatlan jelleme, epochalis tettei: mind csak egy embert jellemeznek benne: a magyar politikust, az igaz, hogy nem a Machiavelli iskolájából származottat, és nem is a »Principe« czélirányos vétkeinek eszméiert fellelkesültöt, mint a milyen Tisza Kálmán.

S még egy volna hátra. Az idők egy-

másutánjában, a tegnap, ma és holnapban, válhatnak még egy emberből többféle szempont alá eső individuum.

Bonaparte Napoleon, mint a történelem nagy alakja, csodálatunk tárgyát képezi, ám mint ember jellemét, politikai irányát tekintve — aligha. Két világra szóló hőstettei, genialis ügyessége és tapintata, hatalmas akarat-ereje, a világ legnagyobb hadvezéreinek élére állítja őt, ám eljárása honával és Európával szemben kritika tárgyává tesz őt. Ez esetben tehát más szempont alá esik a hadvezér és más alá a politikus. De jó uraim, Napoleont hadi tetteiben a biztonság isteni szikrája, a politikában ám a nagyravágás vezette s ez tette vakká; és végre is habérokat a harcmezőjén szerzett s bukását politikai eszméi idézték elő.

Vegyünk nálunk egy közelebbi példát. Jókai két emberből áll: az íróból és politikusból (?) Ragyogó tolla, tőről metesztet magyarsága, érzéses humor. Parnasusunk legmagasabb pontjára helyezik őt; s mint politikus? . . . no ott rettenetesen gyarló s a mi nagyobb baj, hogy nagyon sokszor juttatnak neki bohócszerepet.

Am Jókait az irodalomban a magyar Genius, a politikában a Tisza személye iránti rajongás vezérli; és végre is babért az irodalom terén szerez csak, a politikain legfeljebb — csörgő sípkát.

De hát Kossuth? . . . Hol található fel benne a válaszfal, a történelmi és politikai alak között? vagy melyik időben változott meg — bármely külső vagy belső behatás alatt — elve, hite és akaratereje? . . .

Mi által vált ő történelmi alakká? — fellépése és ténykedése által. De hát nem a politikai pályán működött-e ő kiválólag és mondhatnók kizárólag! — Mi készítette őt e ténykedésre, mi volt a rugója? — hazafiassága; s nem a politikai pályát jelölt-e ki neki hazafiassága, — a holott is a legnemesebb eszméket valósitotta meg. S változott-e Kossuth álláspontja, elve, meggyőződése, azóta is? — talán ő is otthagya elvét hivatalért, talán ő is beadta a derekát bársonyszékért és királyi kegyért. — Hol hát a válaszfal a történelmi alak és politikus között? . . .

Urak, alsó- közé- és felsőrendi hivatalnok urak (kétség kívülének tisztelő), végzett és újdonsült földesurak, nagy hatáskörök van önöknek, jámbor, tüdő nép, szolgálk és béresed: politt: erőszakoskodnak, handabandázának, szelid arczal, de ördögöl sziveikben, öntsék ki az Apocalypse két üvegének tartalmát: a koldusságot, gyalázatot, szolgálókat és kétségbeesést ez országra, végre is bármilyen hosszú az éjszaka, csak megvirad valaha; ám: a mihez legkevesebb értekkük van, s a mi a legtávolabb áll öntöktől: a történelmi igazságot és szent nemzeti kegyeletet szennyes üzemek tárgyává tenni nincs joguk!

Rónay Imre.

— Pótvalasztás a Ferencvárosban A fővárosban június 17-én tartott képviselőválasztás alkalmával a ferencvárosi jelöltek közül egy sem kapott abszolút többséget, minél fogva a központi választmány pótvalasztást tűzött ki a két kormányparti jelölt: Tolnay Lajos és Prückler László közt az első választás alkalmával ugyanis Tolnay kapott 937, Prückler 760 és Pázmány 218 szavazatot. Prückler időközben viszálypén, tegnap Tolnay Lajos választott meg közfelkialtással a Ferencváros képviselőjének.

— A trónörökös Galicziában. Lemberg, jul. 3. A trónörökös reggel lést vett a misén, mire a hatóságok, egyetek és testületek küldöttségeit fogadta Különösen számos tagból állott a nemességnek Tarnowski gr. tartományi főnök által vezetett küldöttsége, melynek hazafias és igen loyális üdvözlő beszédére a trónörökös a több mint ezredéves kultúr-nemzet ősi hagyományaira reá mutatván, követezőleg válaszolt: »Ott, a hol a keblek együtt éreznek, az egyetértésnek legszilárdabb köteléke alakul ott a legerősebb védvástya emeltetik. Egy részlő a törvényeknek, más részlő a hagyományoknak kölcsönös tisztelteben fekszik, biztosítéka az őszmonarchia hatalmi sikerének.«

A trónörökös rendelkezése a parasztküldöttségek a helytartóság épületének udvarában gyűltek össze, hol a trónörökös többeket megszólított és viszonyaik felől tudakozódott. A trónörökös mindenütt a legnagyobb lelkesültséggel és örömmel fogadtatt. A görög katolikus és örmény székesegyházak, az iparmuzeum a dom narodny ruthén intézet és a ruthén gimnázium megtekintése után a királyi a Ferencz József-hegyen rendezett néptünnepélyen jelent meg, hol hosszabb ideig maradt a lakosság mindenütt lelkesedtt tüntetéssel fogadta. Hat órák udvari ebéd volt. Nyolcz és fél órák a helytartóság épületében rendezett estély vette kezdetét.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A szabadság-harczából.

(A szepesi vadász-zászlóalj, mint az 1849-iki szabadságharc egyik guerrilla csapatának viselt dolgai és a zászló fegyverleltéle.)

Közi: Roxer Vilmos. (Polytatás.)

Itt reményeltünk egy rövid pihenést, legénységünk begyakorolhatására, a midőn váratlanul az a hír érkezett, hogy Vogel-Benedek hadteste Lőcsét elfoglalta és táborba szállott. En tehát századdal az ellenség megfigyelése és az erdő megszállása végett a Blaumontag nevű hegyre rendeltettem, a hol egész napon át észrevétlenül tanyáztunk, míg nem este felé azon parancsot vettem, hogy az egész erdőség hosszabban őrtüzeket gerjesztsek s azokat egész éjen át égve tartassam.

E rendelkezést nem tudtam magamnak kellőleg megmagyarázni, parancs szerént azonban szigoruan teljesíttem. Reggel hajnalok az ellenség tábor mozgásba jött és tollunk lőtávolságban az országuton Iglo felé indult. Az én parancsom úgy szólt: hogy mihelyt az ellenség elvonult, visszahúzódjunk Szepes-Sumegre.

Idő megérkezvén, Cornides őrnagy kérdésem elmondta, miszerint az éjeli tüzek meggyújtását hadi cselből parancsolta, a midőn egyttal küldönczöt küldött Andaházy, lőcsei bírőhoz egy levelel, melyben értesítette, hogy a népfelkelés utban van, s azok megérkezését az egész erdő hosszabban meggyújtott tüzek jelezni fogják, tagadon meg tehát az ellenségtől minden élelmi szerek kiszolgáltatását.

A küldöncznek utasításul volt adva, hogy a levelet szabad kézzel vegye, s természetes, hogy azt az első őr elvette tőle és a parancsnoksághoz küldötte. A czél el volt érve s mi egész éjen át nem haborgattunk. Sajnos azonban, hogy a legelőkelőbb hazafias érzésű polgárok, egy örvény őrnagyé E. aszonnyó! feljelentve elhurcoltattak, valamint többen Iglo városából is.

Hogy ezek élete ne veszélyeztessék, az őrnagy minden oldalról ostromoltatott, hogy az ellenséget meg ne támadják, a mit azonban egészben nem teljesített, mert a Greiner hegyen folyt egy csekély csatározás az utóhad ellen.

A Vogel-Benedek hadosztály Rozsnyóra ment, mi pedig sokkal gyengébbek lévén, sem-hogy úzóbe vehettük volna — indultunk a Poprad völgybe, hogy az ottani lakosságba ismét kitartást és reményt öntsünk. De alighogy Kémárka megérkezettünk, már is egy küldöncz által értesítettünk: hogy az ellenségés tábor a főhadserégtől elvágya, Kassa Dembinszky, a bányavárosok pedig Görgey Armin portyázó csapatai által elfoglalva, visszatér Rozsnyóra, nem tudni azonban mely uton, miután 3 áll rendelkezésére, az egyik melyikeu mehet Hnílzen át Igloának, a másik Sztraczenán át Káposztalvának, a harmadik mint legveszedelmesebb Sztraczenán, Pusztamezőn, Vernáron át Popradnak.

Visszatértünk tehát és Iglo mellett, az erdő alatt átötököl től tanányakat, bevárando a kiküldött kénék tudósítását. A mint az első tudósítás megérkezett, hogy Dobsinának vette utját az ellenség, kételey nem lehetett többé, miszerint Sztraczenán át Káposztalvának vagy Vernárnak jövend, miert is zászlóaljunk azonnal Káposztalva alá sietett; Veszter

kapitány századjával a vernári szorosba lett küldve, két század Klasz alá a belai hídhoz rendelve, míg két század várakozó állásban Káposztalva mellett foglalt állást.

Legnagyobb izgatottságban vártuk a kiküldött kénék érkezését, midőn delután Veszter kapitány századjával megérkezett, ki is, anélkül hogy egy lövés tétetett volna, az ellenséget a vernári szorosan áthaladni engedte. Vogel-Benedek hadteste a legveszedelmesebb utat választá és csak is a kapitány grvávaságának főszoñhette, hogy az átkelésben meg nem zavartatott, mert közziklák által fedve és visszavonulási ut által biztosítva, csak néhány ágyu lovat kellett volna leövetni az ellenségre oly veszedelmes szorosan, hogy az egész hadmenet zavarba jöjjon.

Miután az ellenségés hadtest, a veszedelmes szorosan háborítatlanul keresztül vonult, előre látható volt, miszerint napi menetét egészen Popradig erőltetni fogja, a hol csakugyan táborba is szállott.

Parancsot kaptam tehát még este Poprad alá vonulni századdal, hogy éjszakán át az ellenségés tábor nyugtalanítsam.

Ennek előtte pár nappal Cornides őrnagy Bulharin ezredestől — a Dembinszky hadtestnél — egy átiratot kapott, melyben zászlóaljunk működését dicsérelőleg helyesli és a végén említést tesz, hogy ha éjeli alkalmunk lenne nyugtalanítani az ellenséget, oly helyről, ahova ágyukkal férni nem lehet, folyamodjunk azon hadicselhez, hogy vegyünk elő egy üres horodót, melynek mind két feneke ki van ütve és abba egy harmad hosszúságban dugjuk be a legyveresőveket, s azok elütve oly hangot adnak, mint egy három fontos ágyu.

E figyelmeztetést emlékembe vésvé, Gré nitzen átindultam éjszakán idején Poprad

felé. Ekkor tapasztaltam, hogy járva is lehet aludni. Az erőltetett éjeli menetek folytán a legénység annyira fáradt és kimerült volt, hogy félig alva, csak lassan haladtunk előre; a Blumenthali (virágvölgy) korszma előtt tehát egy kis pihenést engedtem a legénységnek, de alig hogy letelepedtek, már is mely álomba merültek, úgy hogy minden egyes embert rázás által kellett felkelteni és csaknem félórába került, míg tovább indulhattunk.

A virágvölgyi korszmaéhoz érve, a vendég-lőstől egy üres horodt rendeltem, két fenekét beüttettem, s feltettem egy rudra és egy gyalog ösvényen, mely előttem még gyermek éveimből ismeretes volt, haladtunk az erdőn keresztül legnagyobb óvatossággal. — Miután megtudtuk a vendég-lőstől, hogy az ellen-tábor Poprad előtt fekszik, csendesén, s nélkül hogy előrsőkre akadtunk volna, hágtunk fel az ugynevezett meszkő magaslatra, honnan az egész táborot megvilágitva láthattuk. Itt kiszegtem az én három fontos ágyu telepemet.

Már az első lövés után riadót vertek, a dobok peregtek, a trombiták harsogtak és az egész tábor mozgásba jött, mint egy megbolygatott hangya fészék. Miután időközönként még 6 lövés tettem, atól kellett tartanom, hogy egy erősebb őrtárat fog küldetni ellenem és mivel már hajnalodni kezdett, óvatosság tekintetéből tanácsosnak tartottam, ágyu(horod) telepem hátrahagyásával az erdő széléhez visszavonulni, egy oly pontra, honnan a táborot megfigyelhettem.

Az ellenség valószínűleg a Dembinszky hadtestétől eredőnek véle a támadást, miert is a tábor hamar főszedve Liptó felé vette utját. Nagy lehetett az ijedség, mert a fog-

Vertical advertisements on the left margin including 'TSA', '75 pénz', 'TÁRCZÁJA', and other notices.

— **Simor hercegprímás** Péter és Pál tüneményes zajtalanul ülte meg püspöksége harminczadik évfordulóját. — 1857-ben nevezték ki ugyanis győri püspökké és tíz év múlva az érseki székbe jutott. Az ünepnek tehát kettős jelentősége is volt. Harmincz éves püspöki, illetőleg husz esztendősi érseki pályája van az egyháznagy mögött.

— **Megfédett cseh egyetemi hallgató.** A cseh egyetem tanácsa megfédésre ítélte a cseh egyetem azon hallgatóit, kik üdvözlő feliratot intéztek azon képviselőkhez, kik a birodalmi tanácsban a németnyelvű vizsgálatra vonatkozó rendelet megszüntetését indítványozták. Ez a végbocsátási bizonyítványban is heikeltandó.

— **A francia kormány,** hir szerint, el akarja ejteni a sokat emlegetett próbamozgósítást. Az eszme, mely még Boulanger tábornoktól maradt örökül a Rouvier-kormányra. Berlinben nagy nyugtalanságot keltett s a mint mondják, főleg ez okozta a német-francia viszonyok elhidegülését. Ha tehát Párisban most elejtene a dolgot ebben ismét Franciaország határozottan békés politikája nyerne kifejezést.

— **Bulgáriából.** Vasárnap ment végbe Tirnovában a bolgár nemzetgyűlés, a szobrany megnyitása Mikor pár héttel ezelőtt a regenség összehívta, fontos és nagy programot tűzött eleje, mely a mostani kivételes állapot megszüntetésében kulminált. De utóbb mindenfelől azt híresztelték, hogy a szobrany sokkal csekélyebb feladatra fog szorítkozni. Meghosszabbítja a regenség lételet s azután eloszlik, mert a fejedelmválasztásra — s csak ezzel lehetne a mostani kivételes állapot bajait radikálisan orvosolni — ez idő szerint s főleg az orosz kormány magaviselete miatt, gondolni sem szabad. A legújabb hírek azonban e fölvetésnek határozottan ellentmondanak. Diplomáciai körökben kétségtelennek tartják, hogy a szobrany mindenestre fog a fejedelmválasztással is foglalkozni, még pedig valószínűleg már e hét folyamán. A regenségnek van trónjelöltje Koburg Ferdinánd herceg személyében, kinek megválasztását mielőbb javaslata is hozandja. — Minő magatartást fognak a nagyhatalmak a választás iránt általában s Koburg herceg iránt különösen követni, arra nézve az európai sajtóban a legellenetesebb felfogás nyilatkozik. Míg néhol bizonyosra veszik, hogy Koburg herceggel ugyanaz fog történni, a mi a szintén egy angol megválasztott Valdemar dán herceggel történt, másutt valószínűnek tartják, hogy ezuttal Oroszország sem fogja a választást kifogásolni.

Legújabbán Aleko pasát szintén a bolgár trónjelöltek sorában szerepeltetik. — De úgy látszik, minden ok nélkül s legalább Szófiában semmit sem tudnak a dologról. Aleko pasa néhány nap óta Bécsben tartózkodik s ott időzést titokzatos homályba szereték volna burkolni. Pedig minden jel azt mutatja, hogy nincs benne semmi titokzatos s a bolgár fejedelmválasztás Aleko pasa minden közreműködése nélkül fog végbemenni.

A bolgár szobrany vasárnap csak érte kezletet tartott. — A megnyitó ülés félóra maradt s mielőtt vége ment a megalakulás, a legelső tárgya, a melylyel a nemzetgyűlés foglalkozni fog, a fejedelmválasztás lesz. — Egyedüli komoly jelölt Koburg Ferdinánd herceg. Megválasztása kétségen kívül áll.

ságban lévőkről is megfellejtkeztek, s azok egytől egyig megmenekültek.

A mint észrevettem, hogy az utóhad is mozdul, azonnal kiadtam a parancsot, az elindulásra, s az utóhad még a város végén volt, midőn én a századommal már a temető melletti helyen, reggeli öt óra tájban a városba hatoltam. *)

Miután a hazafias polgárok bennünket megvendégeltek és miután attól tartanunk már nem lehetett, hogy az ellenség csekély erőnek észrevéve, visszatér és bennünket megsemmisít: tovább indultunk Szepes Szombatba, bevárandoztunk ott a négy századnak hozzánk csatlakozását, mely a délelőtti órákban meg is történt, a mikor egyszersmind váratlanul az előtűnk ösmerelessen sárosi Guerilla csapat is (Eördög és Kolaszkofszky kapitányok vezetésével) hozzánk csatlakoztak.

Honnan honnan nem, elég az hozzá, hogy ott termelt a kis szaloki zenekar a városban és elhatároztuk, hogy délután ennek hangjai mellett a zászlóalj kiegészítésére toborzást fogunk indítani.

De alig indultak meg a toborzók, midőn Késmárkról néhány polgár a on hirrel érkezett meg, hogy Gróf Szirmay nyolcz század Leiningen gyalogsággal Késmárkra bevonult, s ott csak étköz és rövid idő alatt itt lehet.

A toborzásnak vége lett, (daczára e rövid időnek, 5 legény volt az eredmény) s riadó vetve kivonultunk Matheócz felé, hol a téglavető pajták mellett állást foglaltunk, beáradók az ellenséget; azonban újabb

*) Nem lesz talán érdektelen, egy comicus jelenetről említést tenni, mely előttem történt. Egy egyszerű polgár elénkbe jött, a mint a város felé közeledtünk, ezen szavakkal: ugyan kapitány ur, miért nem jött este és kergette volna el az ellenséget, mely mind az öt várost meg sároztolta. A jámbor azon komoly hitben volt, miszerint elég lett volna az egy század 5—7000 emberből álló hadtestet, lovassággal és 16 ágyúval együtt elkergetni és a sároztolást megakadályozni.

Arra nézve is mindinkább tért nyér az optimista felfogás, hogy Oroszország nem fog formális vetet emelni trónra lépte ellen. Azt hiszik, hogy sem elismerni sem visszautasítani nem fogja az új fejedelmet, hanem folytatja eddigi passzivitását, míg a fejedelem vagy megnyeri a pétervári udvar jó indulatát, vagy pedig olyat cselekszik, a mely miatt Oroszország az ő eltávolítását fogja majd követelni.

A katona, mint polgár.

Midőn a 20 éves ifju bevonul katonai szolgálatra, állampolgári kötelességének tesz eleget, a mint az a katonai szolgálati szabályzatból vagy a reglementből tudja van.

A katona kötelessége a békében: a belrend és biztonság fenntartása. Hogy ez így, vagy legalább ilyen formán van, azt néha a tényekből tapasztaljuk, ám de szerintünk nem elég mértékben és nem mindenütt.

A szegedi szomorú emléktű nagy árvíz idejében nagyszerű önfeláldozással felelt meg a katonaság a szabályzatban is előirt kötelességnek, sőt a mint tudjuk, a mostani árvíz veszélyeknél is tényleges részt vett itt-ott a védelmi munkálatokban.

Van azonban a városoknak és falvaknak a vizen kívül még egy szintén igen veszélyes réme és ez a tűz, mely virágzó helyiségeket semmisít meg s több ezer jómódu gazdának adja kezébe a koldusbotot.

A tűzveszék óriási pusztításainak megakadályozására hazánkban nagyon elemi intézkedések vannak tve s a hiányos szervezettel tűzoltói intézmények határozottan elégtelennek bizonyulnak be a nagybümvű károk elhárítására.

A tűzoltásnak ma már rendszeresen, okoskodni kell történnie; csakis ez esetben lehet várni jó eredményt, mert a pusztító segítség sokszor rosszabb a tényleg szemléletnél.

Polgáraink nagyon kevés érdeklődéssel viselkednek a szakszerű tűzoltás iránt, de meg a szétszórtóság sem engedi meg komoly esetben az együtt való hatásos föllépést, a mire pedig a legnagyobb szükség van.

Ily esetekben a legkitűnőbb szolgálatot tennék nagy városokban a katonai csapatok működésbe hozása, a melyre nézve szükséges volna, hogy a katonaság szabályos tűzoltóságba begyakoroltassék, a minek az a haszna is meg volna, hogy a falusi fiúk az így szerzett ismereteket magukkal vivén szülőföldjükre, ott hasonló esetekben azokat sikerrel érvényesíthetnék.

És ki lehet jelenteni, hogy ezzel nincs semmi új sem mondva. A katonaságnak tűzoltói kiképzése egyes nagyobb városokban már tényleg létezik, a mi hathatós példa arra hogy más városokban is utánozva legyen.

Oroszág közérdeke követelné, hogy a népfelkelők is oktattva legyenek ez irányban, a mire mozgósítás esetében nagy szükség volna, mert ekkor a belrend és biztonság fölötti örködés kötelessége a népfelkelőre hárulnak s ha nagyobb tűzvész tör ki rettettenes következményei lehetnek a tűzoltási ténykedők hiányának.

Nagyon könnyen ki lehetne képezni a tűzoltásra a katonaságot. Hetenként egyszer oktatást nyernének a szivatytyuk kezelésében, a tetők oltalmazásában ott . . . s lehet állítani, hogy csekély fáradsággal nagy eredmények volnának elérhetőek.

tudósítás érkezett, mely szerint Szirmay csapatjával érkezés után, a mint megtudta, hogy a mi zászlóaljunk öt Matheócz mellett bevárja és hogy Vogel Benedek hadteste Poprádról már visszavonult, s így hozzá már többé nem csatlakozhatik; megfordult és visszasietett Galicziába.

Csakhamar el lett határozva, hogy üzöbe vesszük és elindultunk Késmárkra, hova már késő este érkezünk; itt a városi trombitást egy szürke lóra ültetve folytattuk utunkat Beláig.

Miután itt az ellenséget nem találtuk, s a legénység ki volt fáradva, az őrnagy felakart hagyni a további üldözéssel és csak is unszolásunknak engedett, hogy az ellenséget még Tótfaluban felkeressük.

Bélan egy lovas nemzetőri csapat volt, mig ez össze lett szedve, hosszabb időbe került, ugy hogy csak hajnal felé közeledtünk Tótfaluhoz.

Szigoruan meg volt parancsolva, a falut hol az ellenséget gyanítottuk, egész csendben szállani meg Sejtelnünkben nem csatlakoztunk, mert a koresmai állás előtt megpillantottunk egy őrt, ki valószínűleg szunyókált, mert észre nem vett; azonban egész váratlanul, hátul a sárosi Guerilla csapatnál egy lövés történt és mi el voltunk árulva.

Gróf Szirmay, ki csapatjával az állásban tanyázott, kivonulhatott még mi előtt azt körülfigyeltünk volna és erős állást foglalt a temetőben, honnan azonban nekünk csakhamar sikerült kiszorítani. Az állásból való kivonulás alkalmával Gróf Szirmay lova megsebesítettett, s általunk elfogatott, ő leestett, s egy szekeren menekült a határon keresztül. *)

Miután nekünk sikerült az ellenséget az *) Hogy Gróf Szirmay az alkalommal szintén megsebesült, vagy csak a lóról való leesés közben sérült meg, biztosan nem állíthatom, hanem tény, hogy N. Váradon, midőn fegyverletét el után egy orosz tábori isteni tisztet alkalmával Rüdiger tábornok alatt őt mint polgári bizost láttam, nagyban sajtikált a mi feltételemben megerősített.

A katonaság így a tényleges szolgálatban levőket egy polgári kötelesség öntudatos teljesítésének ismeretébe vezetne be és szoktatná rá, s szorosabbá tenné a katonák és polgárok közti viszonyt, melynek szintén lehetnek igen nevezetes eredményei.

Szomorú példák intenek arra, hogy ily életre való észmek el ne hanyagoltassanak; a kormánynak áll nagyon érdekében, hogy az adófizetők vagyonát fenyegető rémek irtózatossá pusztításainak minél hathatósabb gátak vetessenek s meggyőződésünk, hogy az ajánlott eszme egyike azoknak, melyek e tekintetben igen nagy horderejűek.

A kivitel akadályokba nem ütközhetik s ép azért említjük fel, hogy a közönnek szolgáljunk vele és ez által szolgáljanak mások is.

Sz. J.

KARCZOLAT.

(A levelet szelvényes. — Megint Gyuri Bandi. — 28 és 25. — 80 és 40)

A h-szoboszlói kerületet, — a mint olvassuk — arra kárhóztatja Tisza Kálmán, hogy a más szennyest viselje. György Endrét akarják ráerősíteni.

Sőt tovább megyünk! Arra akarják kárhóztatni a h-szoboszlói kerületet, hogy az ő képét viselje a más kerületnek a szennyese.

Pedig olyan nincs! H-Szoboszló nem fogja György Endrét föllépteni, ha Hajdunánás egyszer már . . . levette!

Furcsa ember is ez a Tisza Kálmán! Annyi a mamelukja, hogy pártját a lapok már is a sok ember alatt elmerülő paksi komphoz hasonlítgatják. Annyi a mameluk, hogy szinte kétséges, győzni fog-e ennyi embert sáppal, sine curával, vízi bizossággal és még sem elégszik meg ennyi emberrel sem.

Nagy telhetetlenségében jelöltek fog küldeni az új választás alá eső kerületekbe is, a melyekben pedig a pártok kimaradt jeleseit akarják megválasztatni, a kiknek kimaradása nem egy pártra volna veszteség, de az egész parlamentre.

Ilyenek legelső sorban Enyedi Lukács, Hermann Ottó, Bartha Miklós, Bittó István és Szilágyi Dezső.

Azonban Tiszában nincs meg a bajtársi becsületnek egy szikrája sem. Ő beerőszkolja a parlamentbe a maga Gyuri Banditáját, ha mindjárt ezer forintok és vérontások árán is.

Mert az bizonyos, hogy ha György ur föllép H-Szoboszlón, akkor ott vér fog folyni, mert H-Szoboszló nem fogja magát száradni engedni, hogy a Debreczenből kikergetett, H-Nánásra be nem bocsátott, H-Hadházon kifutólt és Sámsonban megseprőzött mameluk az ő révén pottyanjon be a parlamentbe.

Már csak azért sem, hogy ne bontsa meg azt a szép őszhangot, mely a most tel-

első erős állásból kiszorítani, (mi inkább a késmárki trombitás és a bélai lovas nemzetőség, mint a mi, még gyakorlatlan és rosszul fegyverzett legénységünk érdeme volt) visszavonult sebtiben egészen a magurai hegygerince s ott tömegben új állást foglalt, csatárláncban mi nyomon követtük, a lovas nemzetőreket két szárnyra rendelve, igeikezve bekeríteni.

Az ellenség azonban elfoglalva tartotta állását mindaddig, mig utolsó löveget fel nem használta és csak akkor vonult vissza Ó-falván keresztül Galicziába.

Igen hátrányos állásunk volt, mert sűrű csatárláncban kellett a völgyből felfelé haloznunk az ellenség ellen. De hála az akkori rossz szerkezetű fegyvereknek, daczára, hogy a csatározás 4 óra hosszan tartott, csak 5 halott és 14 könnyű sebesültünk volt; — mennyit szenvedhetett az ellenség a mi rosszabb fegyverzetünk folytán, nem tudhatom.

A foglyok állítása szerint, kiinduláskor minden legénynek 60 töltény osztott ki, s azokat el is lövöldözték, akkor ez alkalommal a nyolcz század 48,000 lövest ejtett, melyek közül csak 19 talált, tehát minden 2526-ik, minek oka valószínűleg a nagy távolság és czelelnküli tüzelés, valamint a mi alantas állásunk is lehetett, mert az ellenség lövegei rendszeren fejünk felett repültek el.

Miután meggyőződést szereztünk, hogy az ellenség Ó-falván keresztül visszahúzódtott Galicziába, mi is elbocsátván a sárosi Guerilla csapatot, visszamentünk Késmárkra, hol halottainkat eltemettük és sebesültjeinket a városi kórházba helyeztük.

Innen ki lettem rendelve fel századommal Lécserre, özvegy E. őrnagy né elfogatása végett, kit is Késmárkra hoztam s fedezett alatt Debreczenbe a vészbirosághoz szállítottam. Ez alkalommal levetttem a még előzőleg Vogel Benedek által a toronyra feltűzött fekete-sárga zászlót, helyettesítve a nemzetivel, a mi nekem későbbben Rowland térparancsnok oly nagy büntől rótt fel.

Vogel és Benedek hadosztályával Liptó-

jesen függetlenségi Hajdumegyében jelenleg uralkodik.

El is várjuk, hogy H-Szoboszló Elvhűsége ne legyen — feloszló.

Elégedjék meg Tisza a nagy többségével és hagyja meg a mi függetlenségi kerületeinket. A nép választ és nem a kormány.

Külömben de hogy is választ már a nép!

Kaposvárott gróf Széchenyi Pál úgy lett miniszter hogy a függetlenségi Körtendő Sándor 28 szö-többséget oda irták a nevéhez.

Minek Széchenyinek 28? Megérdemelt volna az a választási elnök — huszonötöt!

Egy kisebb városi hetivásárra tehenet vitt eladni a vén paraszt aszony: talált is vevőt csakhamar, ki 80 frton megvette a tehenet. Fizetésnél egy egy tizes bankjegyet tesz a vevő a vén asszony markába s így szól: „Itt van 10 forint” azután megfordítván a bankót mondja: „Itt van 20 frt” és így tovább átad az asszonynak négy darab tizest 80 frtban Haza érkezvén, ő is ugyanugy számol be férjének a pénzzel, mint a hogy ő kapta; ez azonban kissé okosabb lévén, meg akarta neki magyarázni, hogy az összeg csak 40 frt, de minden ékesszólása mellett sem volt képes erről az asszonyt meggyőzni.

Nos, ehez az asszonyhoz ki hasonlít jobban, mint Magyarországon a mely elhiszi a kormánynak, hogy negyven annyi, mint — nyolczvan?

Igaz, hogy a mikor szó van deficitről, akkor viszont azt hiszi el, hogy nyolczvan annyi, mint — negyven.

Gili Balázs.

ELŐFIZETÉCI FELHÍVÁS

DEBRECZEN

politikai, társadalmi és közgazdasági hírlapra. Julius 1-én új évfolyam kezdődvén, felhívjuk azon t. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejár, az előfizetés megújítására.

A „Debreczen” megjelen naponként péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak ugy helyben mint vidékre Felvére 5 frt.

Negyedévre 2 frt 50kr.

Hirdetések a legutányosabb árak mellett a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Szíves bizalommal felkérjük tehát a n. é. közönséget, hogy az előfizetési pénzeket hozzánk mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetések és hirdetések a lap részére Debreczen (főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház) Kutasai Imre nyomdájába küldendők. Helyben előfizethetni Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedésében is.

A „DEBRECZEN” kiadóhivatala.

nak vette utját, hogy az alsó Vág mellett a főhadtesthez csatlakozék, de Görgey Ármir portyázó csapatjától Rózsahegy mellől fenyegetettvén, kényszerítettett alig járható utakon Kubin, Zsolozsca s Trencsénnek venni utját, mely vonalon nekik az egyesülés sikerült is a nélkül, hogy Görgey csapatával érintkezésbe jöttek volna.

Mi azon hitben ringattuk magunkat, hogy ez alkalommal a Szepeességet az ellenségtől megmentettük, de néhány nap múlva ismét azon hir érkezett, hogy az ellenség s csapat a Dunajeczen átlépett és Késmárk felé jön; hogy tehát még a magurai magaslato idejeken megszálhassuk, késedelem nélkül odaindultunk, itt azonban ki küldött kémünk *) azzal a hírrel fogadott, hogy az ellenség nem erre vette az utját, hanem Ó-faluból Lipniknek fordult s e szerint Belának fog jönni. Állásunkat tehát elhagvva, visszavonultunk Landok alá, kiküldvén ismét a kémet. Ez este felé visszatért és jelentette, hogy az ellenség csakugyan bevonult Belára és a várost sároztolja.

E jelentés folytán tehát azonnal odasiettünk; az ellenség pedig közeledésünkre híret vevén, a várost azonnal kiürítette és ugyanazon az uton visszavonult, a melyen jött. Az utóhadja általunk még utóéletvén, megtámadtatott, mely alkalommal a segédtszít, ki a pénzszarcz miatt elkésve hátramaradt, elesett.

Busócz előtt a völgyben már alkonyatkor állást foglalt az ellenség, s mi vele szembe oly módon, hogy én Galgon kapitányal két-két szakasszal a jobb szárnyon, Cornides őrnagy a közepén, az első két század pedig a lovasvadászokkal a balszárnyon voltak elhelyezve.

Erős tűznek voltunk kitéve, ugy hogy a *) Ha jól emlékszem Spielmana volt a neve, ki bányász létére egy robbanás alkalmával az egyik keszét és szemét vossitette s egész idő alatt, mint kém, nekünk a legjobb szolgálattal tette. Fegyverletét után a krompachi gyárnál találtam őt alkalmazva.

MEGHIVÁS.

Mely szerint a h.-nánási takarékpénztár részvényesei a folyó évi július hó 31-én d. e. 10 órára a városháza nagytermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat :

- 1.) A megüritélpénztárnoki állás betöltése.
- 2.) Az igazgatóság által előterjesztendő nyugdíj-szabályzati javaslat tárgyalása.
- 3.) Nétalan felmerülő indítványok tárgyalása stb.

H. Nánás, 1887. június 29.

Pákozdy Lajos,
elnök.

85. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értéke:

Kötelezettség és engedély nélkül készpénz fizetés mellett. Zsákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és apró szemű	100 k. 18.-
C. Szinte középszerű	17.-
0. Királyliszt	17.40
1. Lángliszt	6.80
2. Montliszt	6.40
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	15.80
4. 2-od	15.40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	15.-
6. Szinte 2-od	14.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső	13.80
8. Szinte 2-od	13.20
8 1/2. Barna 1-ső	12.-
8 1/2. Szinte 2-od	12.-
9. Lángliszt	7.60
10. Veres liszt	50
11. Finom korpa zsákkal	50 3.80
12. Durva korpa zsákkal	50 kg 3.20

Simán őrölt liszt zsákkal 75. kg. —
Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább
Debreczen, 1887. július. 3.

A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve:
A. B. C. O—9 számig 25 és 85 k. 10 11. 12. 50
Sima liszt 75

A GLEICHENBERGI

JÁNOS-FORRÁS

nagymennyiségű izletes kettős szénsavas natront, azonban aránylag kevés konyhasót, de annál több vasat tartalmaz és a világ leghíresebb autoritási nyilatkozatuk szerint chronicus gégehurut, chronicus légesőhorut, chronicus tüdőb- és a légutak katarhusainál, végre a mellhártyalobután hátrmaradt mellürbéli izzadmányoknál, ha egyszerűen mind a vasnak erősítő és vérképző hatására reflektáltatik, a legjobb eredményt nyel használtatik. Különös alkalmazást nyer a fővény és huykónél Szécsav és szóda gázdag tartalmánál fogva nagyon alkalmas borral vagy gyümölcs-szőrpel vegyítve.

kellemes pezsgőüdit italok

készítéséhez, ugyszinte tisztasága s rendkívüli olcsósága folytán legjobban ajánlható. Mindenkor friss töltésben kapható magyarországi foraktárakban:

Schleinz Károly és Társainál

Budapest, VIII. kerület, stáció-utca 47.

Városi üzlet: V. Harminczad utca 4 hol megrendelések a házhoz szállítás végett elfogadtatnak.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Erejeből az egyenlítőn alatti átmenetelő nem vesztet

A debreczeni első ipartársulati bank

felszámoló f. év Julius 31-én délelőtt 10 órakor Kis-uj-uteza 1734 szám a házban tartandó rendes

KÖZGYŰLÉSRE

a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívják.

Tárgysorozat :

1. A felszámoló bizottság jelentése.
2. Számadások megvizsgálása.
3. Beadványok tárgyalása.

Mindazon részvényesek, kik e gyűlésen részt venni kívánnak, részvényeiket az alapsz. 82., 83 § értelmében 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében letenni kötelesek, kivéven a vidéki részvényesek, kik részvényeiket a közgyűlés napján 9 óráig is letehetik.

Kelt Debreczen 1887. Junius 28.

A felszámoló bizottság.

Utolsó mérleg számla.

Vagyron		Teher	
Lakás és ingatlanok	697 84	Részvény-tőke	30000 —
Hitelegyleti váltók és kamathátrányok	71887 83	Tartalék	2169 16
Függő követelések	2802 15	Könyvetét	16338 93
Kötvény kölcsönök s előlegek	5901 17	Folyó számla hitelező	1547 03
Bank váltók	4903 96	Visszleszámítás	12990 —
Pénztár állapot	42 4	Különbözők	15856 29
		Egyenleg	7333 97
	86235 38		86235 38

Huzás már július 22-én.

Kincsem á 1 ft Sorsjegy

II sorsjegy 10 ft csak

Ényeremény készpénzben

50.000 FORINT

10.000 ft, 5000 ft 20° o levon. | 4875 pénz-nyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók
A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapesten, váci utca 6. sz.
Valamint kiadó hivatalunkban is.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; díszműveket
arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkiüt ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közzéteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

1887. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

1887

Egyes

A lap szellem

den közismert

utca, 1304

hoz, — a sz

ment

Előzet

ELÉGI

US A TH Y

kereskedés

talban KUTA

nyomdájában

(r. e

ténelem

kább, mi

nete?

Vagy

népünk

oly igen

vonásait,

pecske s

rossz?

Ily

hogya m

dig ideál

den pill

talmat k

ség, főis

bírság is

hét 10

nemzet

idealista,

hoz tart

Mikor a

hős, a m

lyett (m

Vag

nemzeti

nyoságh

mig nem

mint oly

nélkül E

tudja. A

lott két

alkotmán

nézve pe

pusztit

Há

szerint

hata-ma

n y e k e

egyesíti

számító

és uralk

Há

foiyása,

csolni

kik mag

All

tatjuk,

nálunk

a leterit

törvény

rajongun

képvise

A „D

(A

hadáságn

a zabol

Eg

a város

hol Pal

buzgó h

tuk meg

legköze

indultu

sésére

Fá

uton Ké

és Béla

tünk me

csapatt

nagy a

dött, h

gyen.

M

jeszté

nagyob

es felis

E

volt do

csakhog

alatt.

F

tanára

nyát t

piszto